

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/364/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812206866
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7812206866.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gizely Majerčákovej a členov senátu JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Alexandra Husivargu v občianskoprávnej veci žalobkyne: P. Z., S.. XX.X.XXXX, M. R. X, R. V., zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Csákóom, Hviezdoslavova 4, Rožňava, proti žalovanému: L. M., S.. X.XX.XXXX, M. R.Á. XXX, J. R., o 331,94 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 22. júla 2013 č. k. 10C/15/2013 - 46

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Účastníkom n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava ako súd prvého stupňa rozsudkom označeným v záhlaví zamietol žalobu, ktorou žalobkyňa od žalovaného ako bývalého zaťa sa domáhala zaplata 331,94 € s úrokmi z omeškania titulom dlhu z pôžičky poskytnutej v roku 2004 na práce vykonané v súvislosti s prestavbou kúpeľne v rodinnom dome žalovaného tvrdiac, že doba vrátenia peňazí nebola dohodnutá. Vychádzal zo zistenia, že v danom prípade peniaze žalobkyňou boli určené na prestavbu kúpeľne žalovaného, pričom nedošlo k ich faktickému odovzdaniu žalovanému, ale žalobkyňa ešte v roku 2004 ich vyplatila priamo vykonávateľovi rekonštrukčných prác, svojmu zaťovi (manželovi staršej dcéry) Ing. Ľudovítovi Andrikovi. S poukazom na §451 až 454 Obč. zák. o bezdôvodnom obohatení právne uzavrel, že prijatím prestavby vlastnej kúpeľne, ktorú zaplatila žalobkyňa zo svojich zdrojov, žalovanému na úkor žalobkyne vznikol majetkový prospech, ktorý je povinný preto vydať. Pri rozhodovaní o žalobe prihliadol na žalovaným uplatnenú námietku premlčania a žalobu v celom rozsahu preto zamietol. S poukazom na §100 a 107 ods. 1 a 2 Obč. zák. o premlčaní dôvodiac, že žalobkyňa minimálne od roku 2004 muselo byť známe, že žalovaný na jej úkor bezdôvodne sa obohatil, pričom nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému uplatnila až výzvou z 18.6.2012, žalobou uplatnený nárok považoval za premlčaný. S odôvodnením, že úspešný žalovaný náhradu trov neuplatnil a neúspešnej žalobkyne ich náhrada neprináleží, účastníkom náhradu trov konania nepriznal (§142 ods. 1 OSP).

Proti rozsudku žalobkyňa podala odvolanie a navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne, aby rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Uplatnila náhradu trov konania. Namietala nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa ako záväzok z bezdôvodného obohatenia zotrvajúc na právnom názore, že medzi ňou a žalovaným došlo k pôžičke, pri ktorej svedka L. je potrebné považovať za platobné miesto, rovnako ako napríklad pri bezhotovostnej pôžičke, keď k odovzdaniu peňazí tiež nedochádza priamo do rúk dlžníkovi. Okrem toho rozsudok označila za nepreskúmateľný, pretože okrem konštatácie, že práce boli ukončené v roku 2004, nijako z neho nevyplýva, kedy začala plynúť premlčacia doba a prečo súd neaplikoval §107 ods. 2

Obč. zák. o desaťročnej premlčacej dobe, keď z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalovaný na úkor žalobkyne sa obohatil úmyselne.

Žalovaný nevyužil právo vyjadriť sa k odvolaniu, v odvolacom konaní ostal nečinný.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania a po zistení, že odvolanie bolo podané na to oprávneným účastníkom konania (§201, 202 a 204 OSP) v rozsahu vyplývajúcom z §212 ods. 1 a 3 OSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa §214 ods. 2 OSP s tým, že rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach 24.3.2015 o 9,10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202 na II. poschodí, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku od 12.3.2015 boli zverejnené na úradnej tabuli odvolacieho súdu (§156 ods. 1 a 3 za použitia §211 ods. 2 OSP).

Súd prvého stupňa vo veci dokazovanie vykonal v potrebnom rozsahu, na základe neho správne zistil skutkový stav a vo veci správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu. Na správnosti týchto skutkových záverov nič nezmenili ani odvolacie námietky žalobkyne. Napadnutý rozsudok aj z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je plne akceptovateľný, nesignalizuje možnosť porušenia procesných práv účastníka konania. Súd v odôvodnení rozsudku dal odpoveď na všetky otázky, ktoré pre vec majú podstatný význam, dostatočne objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia.

Súd prvého stupňa vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správne právnemu záveru, že medzi účastníkmi konania nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke. V zmysle §657 a nasl. Obč. zák. zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, t. j. na vznik záväzkového vzťahu zo zmluvy o pôžičke sa vyžaduje aj reálne odovzdanie veci dlžníkovi, pri peňažnej pôžičke buď bezhotovostným spôsobom na jeho účet alebo v hotovosti odovzdaním „z ruky do ruky“. V posudzovanej veci žalobkyňa žalovanú sumu ako protihodnotu za prácu na prestavbe nesporne odovzdala priamo zaťovi L., s ktorým aj sa dohodla na tom, že tento v rodinnom dome žalovaného, kam sa mala nastahovať jej dcéra, vykoná prestavbu kúpeľne. Ani samotná žalobkyňa netvrdila, že či už v hotovosti alebo bezhotovostným spôsobom žalovanú sumu skutočne aj odovzdala a prenechala žalovanému na voľné nakladanie. Nemožno preto hovoriť o pôžičke v zmysle platných ustanovení Občianskeho zákonníka. Správne sú preto právne závery súdu prvého stupňa aj ohľadom posúdenia daného vzťahu medzi účastníkmi konania ako záväzku z bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobkyne, pretože táto z vlastných zdrojov zaplatila za práce vykonané na rekonštrukcii kúpeľne rodinného domu žalovaného, ktorý z toho má majetkový prospech a správne právne posúdil aj premlčanie žalobou uplatneného nároku.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku doslovne citoval §107 ods. 1 a 2 Obč. zák., v zmysle ktorého právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď oprávnený sa dozvie (počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby), že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil s tým, že najneskôr sa premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (počiatok plynutia objektívnej premlčacej doby). Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia subjektívna premlčacia doba dvoch rokov musí uplynúť vždy v rámci objektívnej premlčacej doby, nemôže ju presiahnuť. Z odôvodnenia rozsudku jednoznačne a nespochybniteľne vyplýva, že v danom prípade počiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby sa odvíja od v roku 2004 získanej vedomosti žalobkyne o tom, že žalovaný na jej úkor bezdôvodne sa obohatil, ktorý v danom prípade zároveň splyva s počiatkom plynutia objektívnej trojročnej premlčacej doby, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo tým, že žalobkyňa zaťovi L. v roku 2004 zo svojich peňazí zaplatila za vykonané práce na kúpeľni žalovaného. Hoci v rozsudku skutočne *expressis verbis* nie je uvedený deň, ktorým začala plynúť premlčacia doba, so zreteľom na nespornú skutočnosť, že žalobkyňa už od momentu vyplatenia zaťa L. v roku 2004 vedela, že žalovaný na jej úkor bezdôvodne sa obohatil, pričom nárok na vydanie takto získaného plnenia od žalovaného žalobou na súde uplatnila až dňom 18.7.2012, t. j. po viac než 8 rokoch, ani nie je právne významné, kedy presne v priebehu roku 2004, prípadne až najneskôr 1.1.2005 premlčacia doba začala

plynúť, pretože do podania žaloby 18.7.2012 nesporne uplynula nielen subjektívna dvojročná, ale už aj objektívna trojročná premlčacia doba.

Neobstojí pritom obrana žalobkyne, ani pokiaľ sa dovoľáva aplikovania desaťročnej premlčacej doby argumentujúc, že išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Ako vyplýva zo zhora uvedeného právneho rozboru plynutia premlčacej doby, objektívna (či už troj- alebo desaťročná) premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia k subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe totiž nie je alternatívou, ktorá by sa uplatnila v prípade, že ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Desaťročná objektívna premlčacia doba je dobou, v rámci ktorej právo na vydanie úmyselne získaného bezdôvodného obohatenia sa premlčí vždy, bez ohľadu na vedomosť oprávnenej osoby o tom, že niekto na jej úkor bezdôvodne sa obohatil. Akokoľvek, bez ohľadu na to, že ide o (ne)úmyselné bezdôvodné obohatenie, pre posúdenie premlčania uplatneného nároku na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia určujúcim je deň získania vedomosti veriteľa o tom, že na jej úkor dlžník bezdôvodne sa obohatil, pretože nasledujúcim dňom vždy začína plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba, uplynutím ktorej právo sa premlčí. Na jej dĺžku absolútne pritom nemá vplyv okolnosť, že ide o (ne)úmyselne získané bezdôvodné obohatenie. To znamená, že ani za predpokladu pravdivosti argumentácie o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného, právo žalobkyne na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v rámci objektívnej desaťročnej premlčacej doby sa premlčí za dva roky odo dňa, keď žalobkyňa sa dozvedela o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jej úkor obohatil, čo v danom prípade je za dva roky od roku 2004. Pre posúdenie premlčania nie je preto podstatným, že do uplatnenia práva žalobou na súde dňom 18.7.2012 ešte neubehla objektívna desaťročná premlčacia doba od vyplatenia peňazí svedkovi L., podstatným je, že už uplynula subjektívna dvojročná premlčacia doba.

Z uvedených dôvodov nielen preskúmateľný, ale aj správny je preto právny záver súdu prvého stupňa, že v dôsledku kvalifikovaného márneho uplynutia času na riadne uplatnenie sporného práva žalobou na súde, toto právo žalobkyne je premlčané. Z dôvodu, že žalovaný premlčania sa dovoľal, premlčané právo žalobcovi nemožno priznať súdnym rozhodnutím, stala sa z neho naturálna obligácia. Z týchto dôvodov odvolací súd postupujúc podľa §219 OSP v celom rozsahu potvrdil vecne správny zamietavý rozsudok súdu prvého stupňa vrátane výroku o trovách konania. Ich náhrada neúspešnému žalobcovi neprináleží, pričom zároveň pre absentujúci návrh zo strany úspešného žalovaného neboli splnené podmienky pre priznanie náhrady trov v jeho prospech (§142 ods. 1, 151 ods. 1 OSP).

V odvolacom konaní úspešný žalovaný nenavrhol, aby sa rozhodovalo o trovách konania, neúspešnej žalobkyne ich náhrada neprináleží, odvolací súd účastníkom preto nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§224 ods. 1 v spojení s §142 ods. 1 a 151 ods. 1, vety prvej OSP).

Výsledok hlasovania senátu : 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e p r í p u s t n é .